

Praha 12. 10. 2012

50

Činnost kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let a dalších zařízení pro děti v roce 2011

*Activity of institutes for infants and homes for children up to 3 years of age
and other institutions for children in 2011*

Souhrn

V roce 2011 bylo v ČR 34 kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do 3 let, jejichž kapacita byla 1 783 míst a bylo v nich ke konci roku umístěno 1 428 dětí. V průběhu roku bylo přijato 2 131 dětí, nejčastěji ze zdravotních důvodů. Propuštěno bylo během roku 2 195 dětí, téměř 58 % do vlastní rodiny. Více než čtvrtina propuštěných dětí strávila v ústavu více než rok.

Summary

In 2011 were 34 institutes for infants and homes for children up to 3 years in the CR. Capacity of these institutes was 1 783 places and at the end of year there were placed 1 428 children. During the year were admitted 2 131 children, mostly for health reasons. 2 195 children were discharged, almost 58 % into their own family. More than fourth of discharged children spent in institute more than one year.

Kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do tří let

V roce 2011 bylo v České republice celkem 34 kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let. Stejný počet těchto zařízení byl i v roce 2010.

Mírně se proti předešlému roku zvýšil počet lékařů zajišťujících činnost kojeneckých ústavů a narostl také počet ostatních odborných pracovníků. Počet ZPBD (zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu) a počet fyzioterapeutů a ergoterapeutů naopak klesnul. V kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do tří let v roce 2011 pracovalo 39,46 lékařů, 865,11 pracovníků ZPBD, 32,13 fyzioterapeutů a 114,67 ostatních odborných pracovníků. Jedná se o průměrné roční přepočtené počty pracovníků (úvazků).

Celkový počet míst se snížil na 1 783 (1 963 v předcházejícím roce). V souvislosti s tím došlo také ke snížení celkové skutečné kapacity těchto zařízení a k mírnějšímu poklesu v počtu ošetřovacích dnů.

Ke konci roku 2011 pobývalo v kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do tří let 1 428 dětí, což je ve srovnání s rokem 2010 o 85 dětí méně. Nejvíce dětí, téměř 40 %, bylo umístěno v kojeneckých ústavech ze sociálních důvodů, 37 % ze zdravotních důvodů a 24 % z důvodů zdravotně sociálních, kdy děti kvůli svému postižení nevyrostají

v rodině, ačkoli nevyžadují trvalou a dlouhodobou ošetrovatelskou péči. Jiné než české státní občanství mělo 56 dětí. Děti romské národnosti byla mezi dětmi v kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do tří let více než čtvrtina, třebaže se tento podíl mezi jednotlivými zařízeními velmi liší. Nejvyšší byl v kojeneckých ústavech v Mostě, Havířově - Suché a v Brně.

V průběhu roku bylo do kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let přijato 2 131 dětí, což je nejvíce od roku 1998. Ve struktuře dětí podle důvodu přijetí došlo letos k obratu. Největší podíl mají děti přijímané ze zdravotních důvodů (45 %), následují děti přijaté ze sociálních důvodů (34 %). Ostatní děti, přijaté ze zdravotně sociálních důvodů, představovaly 21 %. Z celkového počtu přijatých dětí bylo 710 dětí se speciálními potřebami (dříve označované jako handicapované) a 78 dětí týraných. Pro matky případně jiné průvodce dítěte bylo v kojeneckých ústavech evidováno 67 míst. V průběhu roku 2011 bylo na tato místa přijato 386 osob, v 11 případech se jednalo o matky před porodem.

Propuštěno bylo během roku z kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let 2 195 dětí, z nichž 58 % se vrátilo do vlastní rodiny, 20 % bylo osvojeno a 9 % bylo propuštěno do jiné formy náhradní rodinné péče. Mimo rodinné prostředí bylo propuštěno 292 (13 % propuštěných) dětí. V roce 2011 přešlo 6 % propuštěných dětí do dětského domova pro starší děti (resort ministerstva školství), necelá 3 % byla předána do ústavu sociální péče a 5 % dětí bylo propuštěno jinam (klokánky, atp.). Nejkratší dobu strávily v kojeneckých ústavech děti propouštěné do péče vlastní rodiny, do osvojení se souhlasem rodičů a propouštěné do speciálních zařízení (klokánky, atp.). Velmi dlouho zůstávaly v kojeneckých ústavech děti, u nichž je nutné čekat, než budou „právně volné“. Tedy děti osvojované pro nezáměr či pro zbavení rodičovských práv a děti přecházející do jiné formy náhradní rodinné péče. Jednoznačně nejdelší dobu, až na výjimky déle než rok, prožily v kojeneckých ústavech děti, které byly následně předány do ústavu sociální péče.

Dětské stacionáře

Dětských stacionářů, tedy zařízení provádějících diagnostickou, léčebnou a rehabilitační péči u dětí, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou specializovanou péči bez nutnosti hospitalizace, bylo v ČR evidováno celkem 30. Kromě Jihočeského kraje bylo alespoň jedno takovéto zařízení v každém kraji ČR. Největší počet dětských stacionářů, ale i stacionářů pro dospělé je v Moravskoslezském kraji. Péči dětských stacionářů nejčastěji využívali pacienti s neurologickým, respiračním a zejména kombinovaným postižením. Celkem se během roku jednalo o 2 176 pacientů, z nichž 833 bylo nově přijato. Kapacita dětských stacionářů ke konci roku byla 1 112 míst.

Jesle

Počet jeslí se v ČR v posledních letech příliš nemění. Stejně jako v předchozím roce bylo i v roce 2011 v provozu 46 jeslí. Celková kapacita jeslí se snížila o 27 míst na 1 425 a během roku bylo nově přijato 1 876 dětí. Často jsou děti přijímány pouze na několik dní v měsíci, což rodičům umožňuje částečně pracovat při zachování rodičovského příspěvku. Péči o děti v jeslích zajišťovalo 203,64 pracovníků ZPBD a 29,55 ostatních odborných pracovníků (průměrné roční přepočtené počty pracovníků - úvazků).

Vypracovala: Mgr. Radka Kremerová

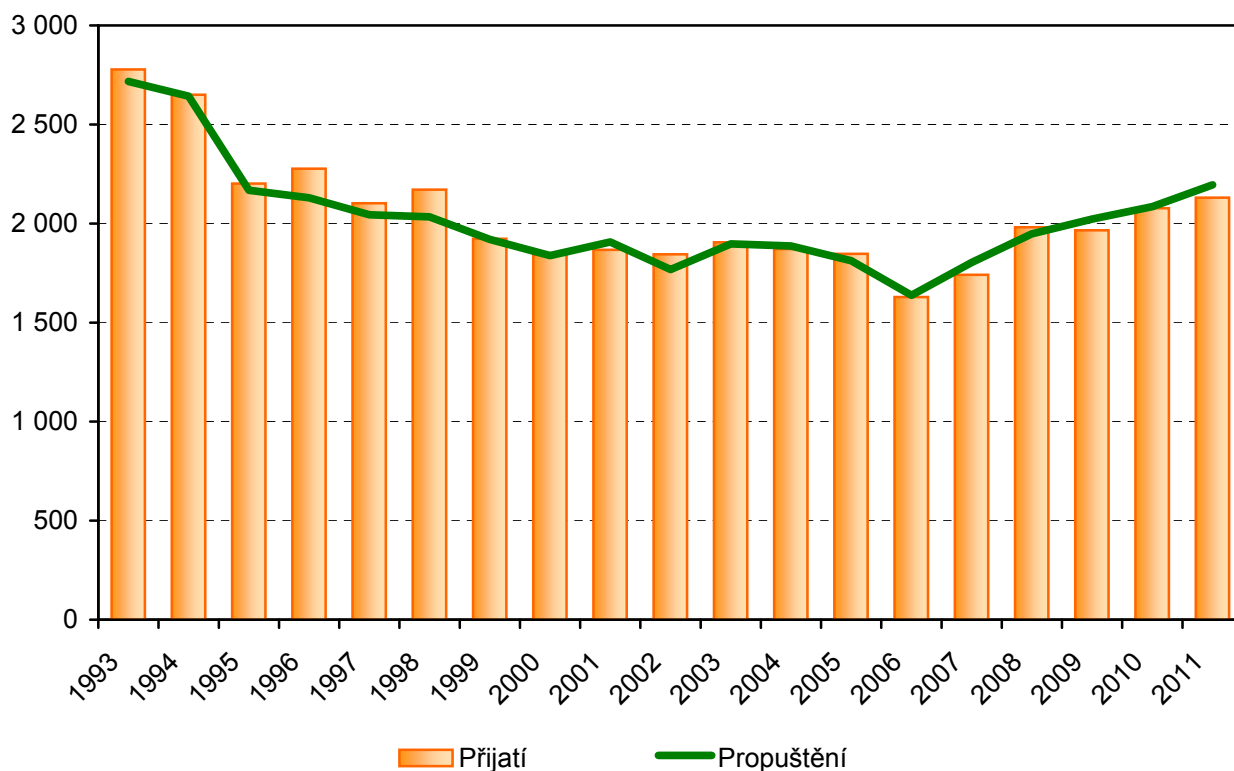
Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet přijatých dětí, rok 2011

Území, kraj	Počet dětí přijatých během roku				Z celkového počtu přijatých dětí		
	celkem	v tom			se speciálními potřebami	romských	týraných
		ze zdravotních důvodů	ze sociálně-zdravotních důvodů	ze sociálních důvodů			
Hl. m. Praha	192	36	114	42	95	34	8
Středočeský	226	77	71	78	141	47	15
Jihočeský	33	20	2	11	1	4	-
Plzeňský	106	47	22	37	32	24	7
Karlovarský	62	42	1	19	7	16	3
Ústecký	158	3	2	153	59	58	6
Liberecký	56	33	15	8	6	21	1
Královéhradecký	28	1	27	-	3	12	1
Pardubický	139	67	35	37	68	20	10
Vysočina	77	44	4	29	16	11	1
Jihomoravský	321	166	59	96	134	42	5
Olomoucký	381	274	29	78	41	37	4
Zlínský	55	14	13	28	7	2	-
Moravskoslezský	297	134	46	117	100	75	17
ČR	2 131	958	440	733	710	403	78

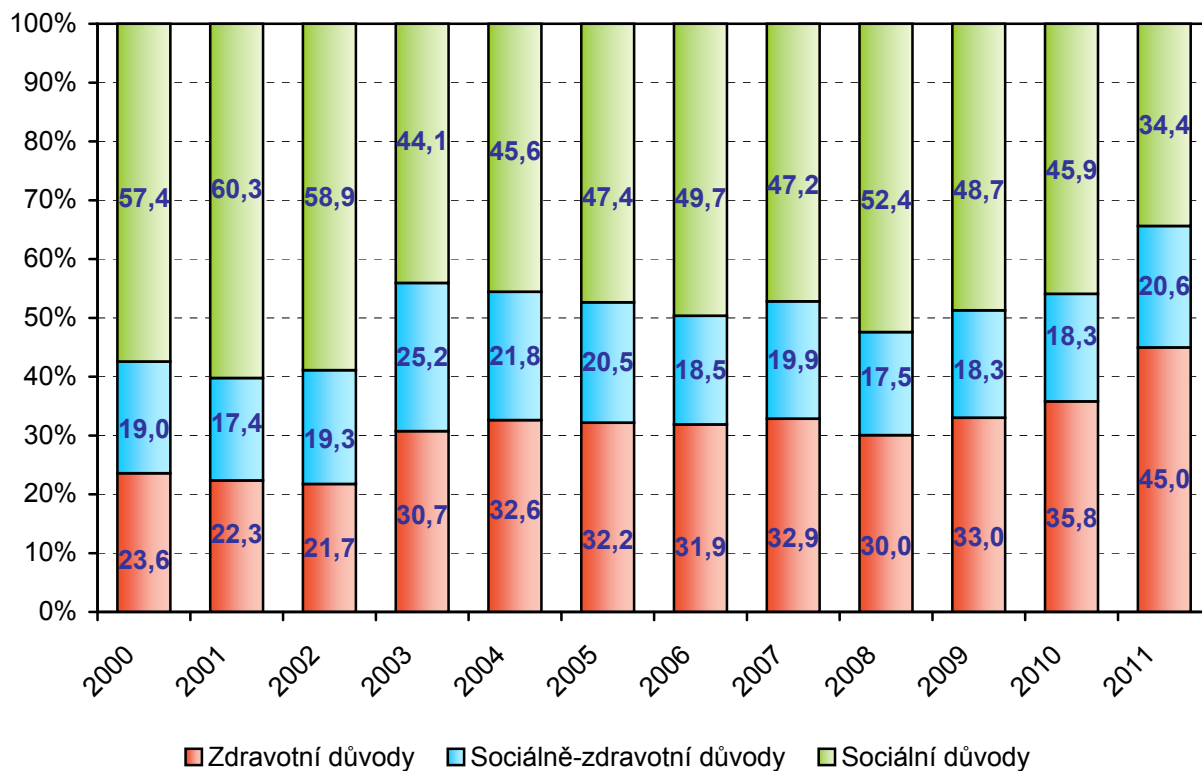
Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet propuštěných dětí, rok 2011

Území, kraj	Počet propuštěných dětí během roku									Z celkového počtu propuštěných			Zemřelí
	celkem	v tom								se speciálními potřebami	romských	týraných	
		do vlastní rodiny	do osvojení			do jiné formy náhradní rod. péče	do dětského domova pro děti starší 3 let (resort školství)	do ústavu sociální péče	jinam				
		pro nezájem	se souhlasem rodičů	na základě zbavení rodič. práv									
Hl. m. Praha	238	145	13	30	2	25	10	1	12	42	20	6	-
Středočeský	232	101	18	39	3	34	15	15	7	102	50	10	2
Jihočeský	32	13	5	8	-	3	2	-	1	-	6	-	-
Plzeňský	118	36	11	22	-	19	15	6	9	37	35	7	-
Karlovarský	61	20	10	17	2	5	5	-	2	2	14	1	-
Ústecký	150	51	32	41	-	12	3	2	9	67	56	4	1
Liberecký	51	9	12	17	-	-	10	3	-	15	17	-	-
Královéhradecký	27	12	1	10	-	4	-	-	-	-	12	-	-
Pardubický	134	79	11	22	-	11	4	5	2	60	15	12	-
Vysočina	75	49	7	5	1	4	5	2	2	12	15	1	-
Jihomoravský	343	236	6	18	2	20	46	12	3	125	54	5	3
Olomoucký	389	324	6	24	2	10	8	4	11	25	31	3	-
Zlínský	46	36	2	-	-	5	2	-	1	18	3	1	-
Moravskoslezský	299	153	10	32	1	45	12	6	40	74	84	13	2
ČR	2 195	1 264	144	285	13	197	137	56	99	579	412	63	8

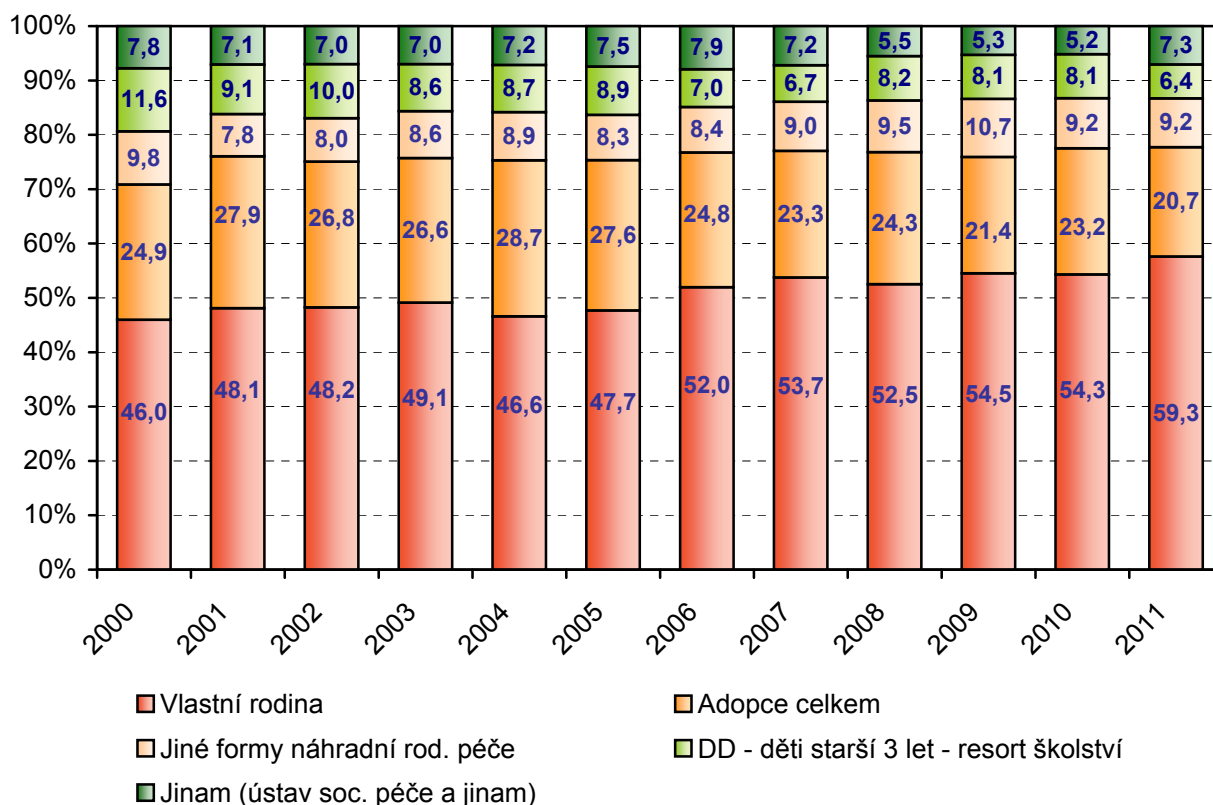
Vývoj počtu dětí přijatých a propuštěných do kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do 3 let

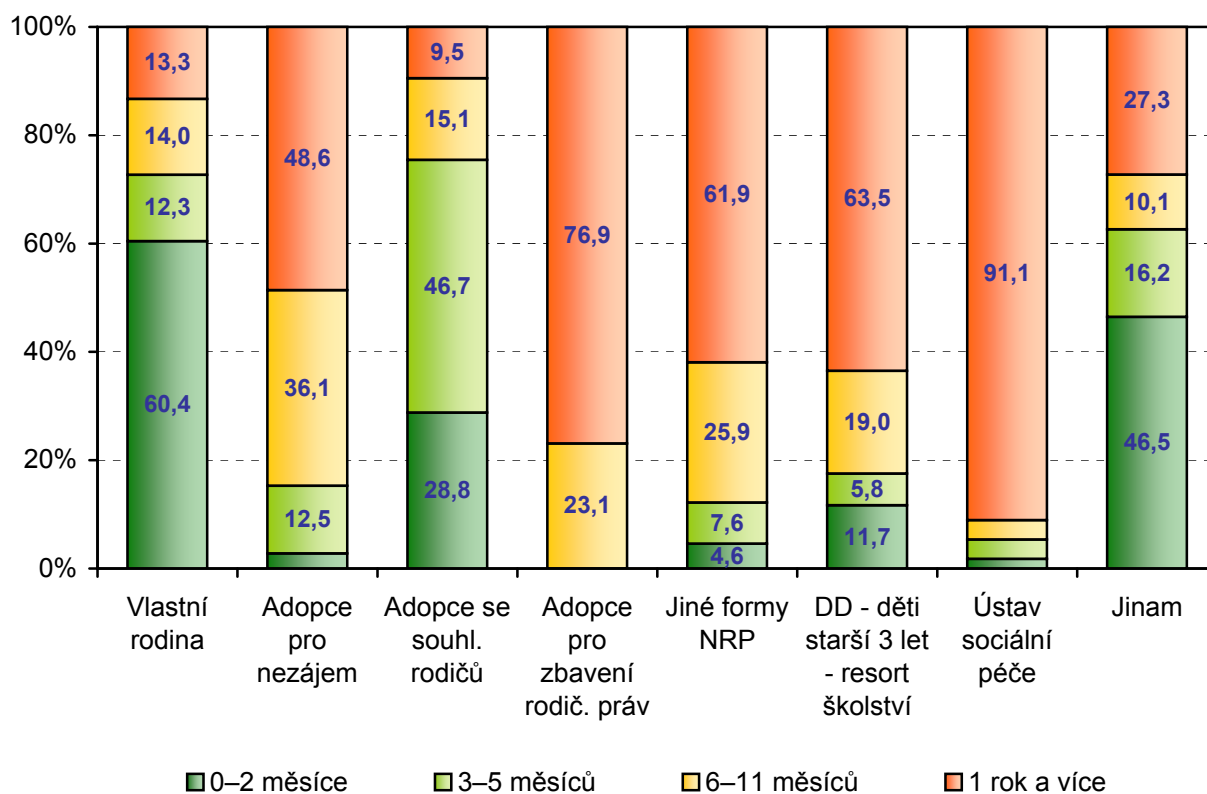
Vývoj struktury dětí přijatých do kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do 3 let, dle důvodu přijetí

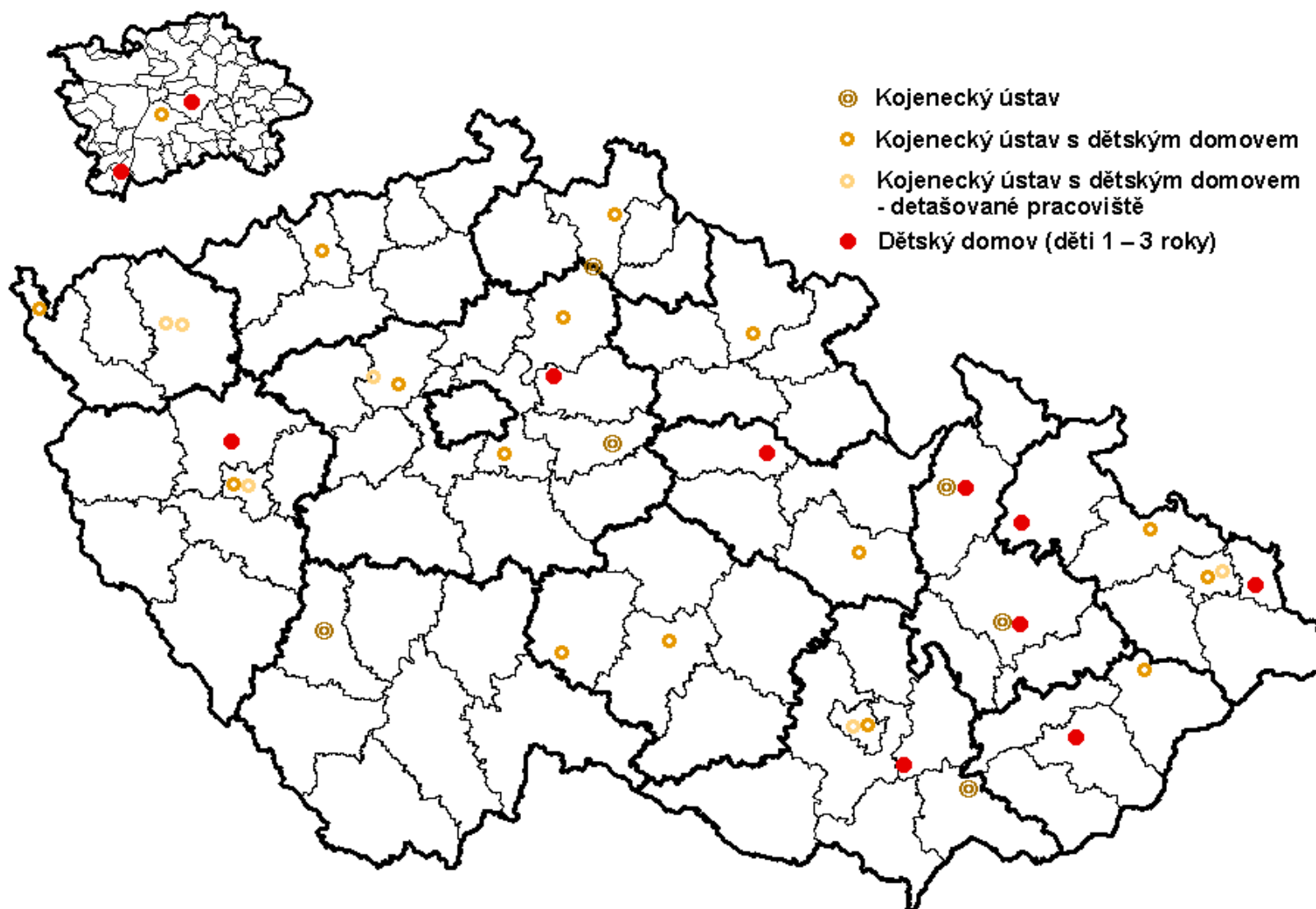
Vývoj struktury dětí propuštěných z kojeneckých ústavů a dětských domovů (DD) pro děti do 3 let, dle umístění

Struktura dětí propuštěných z kojeneckých ústavů a DD pro děti do 3 let, dle délky pobytu v zařízení

Rozmístění kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do 3 let v ČR v roce 2011

Rozmístění dalších dětských zařízení v ČR v roce 2011

